

2024-12-08

Diarienummer S2024/01708

Socialdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.hc@regeringskansliet.se

Attentions remissvar på betänkandet Livsviktigt lärande - fler vägar till kunskap för att förebygga suicid SOU 2024:66

Om Attention

Riksförbundet Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och deras familjer. Vi företräder personer med egna funktionsnedsättningar, anhöriga och personal som möter våra grupper inom till exempel skola, vård, socialtjänst, arbetsförmedling och Försäkringskassan. Bland våra medlemmar finns personer med adhd, autism, Tourettes syndrom, språkstörning samt personer med nedsatt förmåga att läsa, skriva och räkna. Attention har omkring 20 000 medlemmar och ett 50-tal lokala föreningar runt om i landet.

Sammanfattning av utredningens innehåll och förslag

Suicidanalysutredningen har utrett vissa frågor inom det suicidpreventiva området. Detta för att skapa bättre förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt suicidpreventivt arbete.

Utredningen lämnar tre övergripande förslag:

- En nationell utredningsfunktion som ska bidra till samhällets lärande om suicid inrättas vid Folkhälsomyndigheten.
- Bättre förutsättningar för lex Maria- och lex Sarah-utredningar skapas genom större möjligheter att utbyta information samt kunskapshöjande uppdrag till Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg, IVO. För att bidra till förhöjt lärande efter suicid och suicidförsök får IVO i uppdrag att genomföra en särskild tillsynsinsats.
- En statlig satsning genomförs för att stimulera arbetet med suicidpreventiva analyser i lokal samverkan.

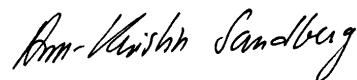
Kommentarer gällande utredningens förslag

Attention ser positivt på att regeringen vill skapa bättre förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt suicidpreventivt arbete, där man både utreder suicid och arbetar förebyggande för att minska risken för suicid. Livsviktigt lärande är en gedigen utredning med bra och viktiga förslag på åtgärder som ska stimulera ett lärande på olika nivåer i samhället efter suicid. Förslagen är viktiga för såväl det nationella som det lokala förebyggande arbetet i frågan.

Det är bra att utredaren lyfter vikten av att utreda alla suicider vad det gäller barn. Dock återfinns väldigt lite i texten om äldres suicid. Gruppen äldre män är i relation till antalet individer i gruppen, överrepresenterade vad det gäller suicid. Det står knapphändigt om samarbetet med äldre och omsorgsverksamheter inom kommun och privata utförare.

Bra att anhörigas kunskaper lyfts som viktiga i utredningar men även detta kommer i en bisats och behöver lyftas tydligare. Vidare är det viktigt med ett lärande i samhället för att förebygga suicid, men för gruppen personer med NPF finns det orsaker på samhällsnivå som väger tyngre för att förebygga suicid. Exempel på sådana faktorer är mobbing, utanförskap, arbetslöshet, dålig ekonomi och en otillgänglig vård, omsorg och skola. En tydlig faktor som drabbar gruppen individer med NPF är köer till att få utredningar och sedan köer för att få medicinering eller andra stödinsatser. Viktigt är även det suicidpreventiva arbetet på lokal nivå, där personal inom alla områden som har en interaktion med sårbara grupper, bör ha en utbildning i bemötande av personer med psykisk ohälsa och funktionsnedsättningar.

Utredningarna på folkhälsomyndigheten bör vara breda så att de fångar upp även de sociala aspekter som kan ha bidragit till suicid för individen: som utanförskap, missbruk, kriminalitet, våld, ekonomisk utsatthet, misslyckad skolgång, stigma och bristande tilltro till vården som leder till att man inte söker hjälp av sjukvården. Det är även viktigt att utredande myndigheter beaktar genus, funktionsnedsättningar, HBTQ, och etnicitet. Kvinnor med NPF har även en ökad risk för självskadebeteende som kan leda till suicid vilket inte ska förringas.

Ann-Kristin Sandberg
Förbundsordförande